

TARIM ARACISI ULUSAL MESLEK STANDARDI

Görevler, İşlemler,
Başarım Ölçütleri,
Mesleki Bilgi ve
Uygulama Becerileri

Bu rehber, Resmi Gazetede 24/01/2022 – 31729 (Mükerrer) tarih ve sayı ile yayımlanan “*Tarım Aracısı Meslek Standardı*” hakkında tarım araçlarını bilgilendirmek, mesleğin doğası gereği gerçekleştirilen görev ve işlemlerin etkin bir şekilde yapılabilmesi için yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda söz konusu rehber hem “*Tarım Aracısı Ulusal Meslek Standardı*”nda belirtilen görev, işlem, başarımlar ölçütleri ile mesleki bilgi ve uygulama becerilerini içermekte, hem de tarım araçlarının meslek standardında belirtilen görev ve işlemleri etkin bir şekilde yapabilmeleri için ilgili mevzuata, bilgi, belge ve diğer dokümanlara kolay erişmelerini sağlayacak yönlendirmeleri içermektedir.

TARIM ARACISI ULUSAL MESLEK STANDARDI

Görevler, İşlemler,
Başarım Ölçütleri,
Mesleki Bilgi ve
Uygulama Becerileri

GÖREV

A- İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma ile ilgili kuralların uygulanmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
A.1	Sağlıklı ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili alınan önlemlerin uygulamasına katkı sağlamak	A.1.1	Çalışma ortamındaki araç-gereç ve ekipmanın talimatlara ve kurulma işlemlerine uygun olarak kullanılmasına katkı sağlar.
		A.1.2	Çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek durumlara karşı ilgili mevzuat ve standartlara göre işveren ve ilgili kurumların önlemler almasına katkı sağlar.
		A.1.3	Çalışma ortamında uygun kişisel koruyucu donanımların (maske, eldiven, koruyucu gözlük, iş elbisesi ve benzeri) kullanılıp kullanılmadığını kontrol eder.
		A.1.4	Mesleğinin icrası sırasında uygun kişisel koruyucu donanımları (maske, eldiven, koruyucu gözlük, iş elbisesi ve benzeri) kullanır.
		A.1.5	Tarım çalışanlarının (işçilerinin) şehirler arası ve şehir içi ulaşımı için temin edilen araçların yolculuk için uygun ve güvenli olması için çalışmalar yürütür.

Tarım araçları, çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek durumların belirlenmesi, işveren ve ilgili kurumların belirlenen riskler ile ilgili mevzuat ve standartlar doğrultusunda önlemler alması sürecine katkı sağlar. Bu görevin yerine getirilmesinde tarım araçlarının gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Ulusal Meslek Standardı" A bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. **6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu** ve ilgili yönetmelikler ve tebliğler

Kanunu buradan bulabilirim.

2. **İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili işveren ve çalışanların hukuki yükümlülükleri**

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini sağlamaya yönelik hukuki yükümlülükleri gözden geçirmeliyim!

3. **Yasal çalışma yaşı ve yaşa uygun yapılabilen işler ile ilgili hukuki yükümlülükler/zorunluluklar**

Çocuk işçiliği ile mücadele için yasal çalışma yaşı ve yaşa uygun yapılabilen işlemler ile ilgili hukuki yükümlülükleri dikkat etmeliyim! Bana yardımcı olacak belgeleri burada bulabilirim.

4. Çalışma ortamındaki araç, gereç ve ekipmanın güvenli kullanımı ile ilgili talimat ve prosedürler ile bunları iş süreçlerinde uygulama

5. **Kişisel koruyucu donanım, kullanım ve bakım özellikleri**

Mevsim ve ürün türüne göre kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımlar nelerdir? Nasıl kullanılır? Buradan öğrenebilirim.

6. Kişisel koruyucu donanımı doğru bir şekilde kullanma uygulamaları

GÖREV

A- İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma ile ilgili kuralların uygulanmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
A.2	Risklerin değerlendirilmesi ve önlenmesine katkı sağlamak	A.2.1	Çalışma ve yaşam ortamındaki tehlike ve risklerin (doğal afetler, salgın hastalıklar, coğrafi özellikler, hava koşulları, zararlı/zehirli canlılar, yaşam ortamı kazaları ve benzeri) belirlenmesini sağlar.
		A.2.2	Çalışma ve yaşam ortamında belirlenen risklere karşı önlemlerin alınmasına yönelik işverene bildirimde bulunur.
		A.2.3	Çalışma ve yaşam ortamında belirlenen risklere karşı işveren tarafından önlem alınması durumunu takip eder.
		A.2.4	Çalışma ve yaşam ortamı koşullarına göre kendisinin, çalışanların (işçilerin) ve ailelerinin psiko-sosyal ve bedensel olarak maruz kalabilecekleri tehlike ve risklere (uzun çalışma saatleri, aralıksız ayakta durma, ağır yük kaldırma, zehirli madde/kimyasal kullanımı, sözlü ve fiziksel şiddete, cinsiyet ayrımcılığına maruz kalma, kanala düşme, yangın, anayol veya tali yola yakınlık, zehirli/zararlı canlılar ve benzeri) yönelik önlemlerin işveren ve ilgili kurumlar tarafından alınmasını sağlar.

Tarım araçları, çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek durumların belirlenmesi, işveren ve ilgili kurumların belirlenen riskler ile ilgili mevzuat ve standartlar doğrultusunda önlemler alması sürecine katkı sağlar. Bu görevin yerine getirilmesinde tarım araçlarının gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Ulusal Meslek Standardı" A bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

7. Sağlık ve güvenlik işaretlerini tanıma ve takip etme

Takip için bakmam gereken belgelere buradan erişebilirim.

8. Şehirler arası ve şehir içi **güvenli ulaşım** ile ilgili hukuki düzenlemeler, yükümlülükler ve bunları ulaşım süreçlerine uygulama

Şehirler arası ve şehir içinde tarlaya, bahçeye güvenli ulaşım için ilgili mevzuata bakmalıyım!

9. Çalışma ve yaşam ortamındaki risk ve tehlikeleri belirleme ve önleme için yöntem ve teknikler

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve yaşam ortamlarındaki risklerin belirlenmesi ve önlenmesine yönelik tedbirleri almalıyım!

GÖREV

A- İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma ile ilgili kuralların uygulanmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
A.2	Risklerin değerlendirilmesi ve önlenmesine katkı sağlamak	A.2.5	Zorla çalıştırılma durumlarında ilgili kurumlarla iletişime geçerek önlemlerin alınmasını sağlar.
		A.2.6	Mevsimlik tarım çalışanlarının (işçilerinin) çocuklarının çalışmaya dahi bahçede, tarlada ailelerine eşlik etmesi durumunda ortaya çıkacak güvenlik risklerini de göz önünde bulundurarak önlemlerin alınmasına katkı sağlar.
A.3	Acil durum önlemlerinin uygulanmasına katkı sağlar	A.3.1	Çalışma ve yaşam ortamındaki olası acil durumlarla ilgili planlama yapılmasına katkı sağlar.
		A.3.2	Acil durumlarda çalışma ve yaşam ortamından uzaklaşılması planlarına uygun hareket edilmesine katkı sağlar.
		A.3.3	Çalışma ve yaşam ortamında kendisinin ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek acil durumlarda ilk yardım yapılmasına katkı sağlar.

Tarım araçları, çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek durumların belirlenmesi, işveren ve ilgili kurumların belirlenen riskler ile ilgili mevzuat ve standartlar doğrultusunda önlemler alması sürecine katkı sağlar. Bu görevin yerine getirilmesinde tarım araçlarının gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracı Ulusal Meslek Standardı" A bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

10. Çalışma ve yaşam ortamı koşullarına göre işçilerin (çalışanların) ve ailelerinin **psiko-sosyal ve bedensel** olarak maruz kalabilecekleri tehlike ve riskler

Destek gereken durumlarda aile bireylerini Sosyal Hizmetler'e ve/veya uzman doktorlara yönlendirmeliyim!

11. Acil durum türleri, acil durum talimatları ve **acil durumlarda yapılacaklar**

Olası acil durumlarda neler yapılabilir? İlgili kurum ve kuruluşları haberdar etmek için hangi bilgilere ihtiyaç olabilir? Bu konuda bana yardımcı olacak belgeleri burada bulabilirim.

12. İlk yardım önlemleri

13. **Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik**

Yönetmeliğe buradan ulaşabilirim.

GÖREV

A- İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma ile ilgili kuralların uygulanmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
A.4	Çevre koruma önlemlerinin uygulanmasına katkı sağlamak	A.4.1	Çalışma ve yaşam ortamında oluşan atıkların (zirai ilaçlar, tarımsal ve evsel atıklar ve benzeri) türüne göre belirlenmiş kurallar çerçevesinde geri dönüşüm/bertaraf etme önlemlerinin alınmasına katkı sağlar.
		A.4.2	Çalışma ve yaşam ortamında ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin ilgili kurumlar ve işveren tarafından toplanmasına katkı sağlar.
		A.4.3	Çalışma ve yaşam ortamında kullanılan kaynakların (sarf malzeme, su, elektrik, enerji, makina, alet, edevat, sarf malzemeleri, gübre, tarımsal ilaçlar, tohum gibi tarım girdiler ve benzeri) verimli ve tasarruflu kullanılmasına yönelik önlemlerin alınmasına katkı sağlar.
		A.4.4	Çalışma ve yaşam ortamında kullanılan kaynakların (sarf malzeme, su, elektrik ve benzeri) verimli ve tasarruflu kullanılmasına yönelik önlemlerin uygulanmasına katkı sağlar.
		A.4.5	Salgın hastalık dönemlerinde çalışma ve yaşam ortamı ile ilgili çevre güvenliği ve sağlığı önlemlerinin alınmasına katkı sağlar.

Tarım araçları, çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliğini tehlikeye düşürebilecek durumların belirlenmesi, işveren ve ilgili kurumların belirlenen riskler ile ilgili mevzuat ve standartlar doğrultusunda önlemler alması sürecine katkı sağlar. Bu görevin yerine getirilmesinde tarım araçlarının gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracı Ulusal Meslek Standardı" A bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

14. Çevre koruma, temel atık yönetimi ve geri dönüşüm mevzuatı

15. **Temel atık yönetimi ve geri dönüşüm uygulamaları**

16. Enerji verimliliği ve temel tasarruf uygulamaları

17. Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında tarımsal ve zirai atıkların bertaraf etme

18. Salgın hastalık önlem ve mücadele yöntemleri

Temel atık yönetimi ile ilgili mevzuatı gözden geçirilmeliyim. Mevzuatı buradan inceleyebilirim.

GÖREV

B- İş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
B.1	İş bulma sürecini yönetmek	B.1.1	İş bulmak amacıyla tarla ve bahçe sahipleri, firmalar ve tüccarları kapsayan işveren portföyü oluşturur.
		B.1.2	Çalışan (işçi) talep eden işverenlerle (tarla, bahçe sahipleri, firmalar, tüccar ve benzeri) yüz yüze, telefonla görüşmeler yapar.
		B.1.3	Çalışanlara (işçilere) iş bulmak amacıyla işverenlerle (tarla, bahçe sahipleri, firmalar, tüccarlar ve benzeri) yüz yüze veya telefonla görüşmeler yapar.
		B.1.4	Çalışanlara (işçilere) iş bulmak amacıyla uygun araçları kullanarak (sosyal medya, internet ortamı ve benzeri) tanıtım yapar.
B.2	İş bulma sürecini yönetmek	B.2.1	Çalışan (işçi) bulmak amacıyla uygun araçları kullanarak (arkadaşlarıyla, akrabalarıyla konuşmak, sosyal medya, internet ortamında veya çeşitli araçlarla reklam, ilan vermek ve benzeri) tanıtım yapar.
		B.2.2	İş bulunması talebiyle kendisine başvuru yapan çalışanlarla (işçilerle) görüşmeler yapar.

Tarım araçları, tarımsal üretimde mevsim, ürün tipi ve yapılacak işin niteliğine uygun olarak iş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluklar kapsamında gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” B bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. **Temel iş planı** hazırlama süreçleri ve hazırlık süreçlerinde dikkat edilecek unsurlar

2. İş ve çalışan (işçi) bulma sürecinde izlenecek adımlar

3. **İş ve çalışan (işçi) bulmaya yönelik** uygun araçlar ve bunların kullanımı

İşveren portföyüm var mı? İŞKUR'dan nasıl destek alabileceğimi buradan öğrenebilirim.

İş ve çalışan bulmak için sosyal medyayı kullanabilirim!

GÖREV

B- İş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
B.3	İşin planlamasını yapmak	B.3.1	Yapılacak işin niteliğine uygun olacak şekilde tarım çalışanı (işçi) bulabilmek için ilgili konularda (işin niteliği, zamanı, büyüklüğü, süresi, ücret tipi ve miktarı, fazla mesai şartları, ödeme zamanı ve benzeri) planlama yapar.
		B.3.2	Çalışanların (işçilerin) günlük brüt kazançlarının 4857 sayılı İş Kanununun 39'uncu maddesinde belirtilen asgari ücretin altında olmamasını sağlar.
		B.3.3	İşin niteliğine uygun olarak çalışma ortamı ile ilgili planlamaları (iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri, ulaşım, tuvalet, çalışma ekipmanı, çevre koruma tedbirleri ve benzeri) yapar.
		B.3.4	Fazla mesai şartlarını (süre, ücret ve benzeri) işverenle ve çalışanlarla (işçilerle) birlikte belirler.
		B.3.5	İşverenle (tarla, bahçe sahibi, tüccar veya firma) yazılı iş sözleşmesi yapar.
		B.3.6	Çalışan (işçi) ile işin niteliği, miktarı, yeri, zamanı, ücreti ve benzeri konularda açık, detaylı görüşerek yazılı iş sözleşmesi yapar.

Tarım araçları, tarımsal üretimde mevsim, ürün tipi ve yapılacak işin niteliğine uygun olarak iş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluklar kapsamında gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” B bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

4. Yapılacak tarımsal faaliyet ile ilgili konuların planlanması

5. Çalışma ortamı ile ilgili planlamaların yapılması

6. Bitkisel ürün türüne göre toplama ve saklama koşulları

7. Bitkisel ürüne ve tarımsal faaliyete uygun çalışma ekipmanı

8. Ürün türüne göre çalışma saati ve ücret standartları

9. İşin niteliğine uygun **iş sözleşmesi hazırlama** kuralları

10. **Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu** gereklilikleri

İş sözleşmesi nasıl hazırlanır? Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği'nin ek kısmındaki iş sözleşmesini kullanabilirim.

Mevzuata buradan ulaşabilirim.

GÖREV

B- İş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
B.3	İşin planlamasını yapmak	B.3.7	Yabancı tarım çalışanının (işçisinin) çalışma koşullarına ilişkin mevzuatta yer alan çalıştırılma standartlarını bilerek planlama yapar.
		B.3.8	Yabancı tarım çalışanı (işçisi) çalıştırılması durumunda bu çalışanların Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili alt mevzuata uygun olarak ilgili kuruma kayıtlı olmasını sağlar.
		B.3.9	Ödeme takvimine göre ücretlerin doğrudan ve kesintisiz olarak işveren tarafından çalışanlara (işçilere) ödenmesini sağlar.
		B.3.10	51 ve daha üstü çalışan (işçi) çalıştırılması gereken durumlarda, söz konusu çalışanların (işçilerin) sosyal güvenlik kapsamına alınması için işveren tarafından yapılması gereken başvuruların yapılıp yapılmadığını çalışanların (işçilerin) e-devlet sistemi üzerinden takip etmeleri için rehberlik eder.

Tarım araçları, tarımsal üretimde mevsim, ürün tipi ve yapılacak işin niteliğine uygun olarak iş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluklar kapsamında gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” B bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

11. **Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği** gereklilikleri ve iş süreçlerinde uygulanması

Tarımda iş aracılığı yönetmeliğini gözden geçirmeliyim.

12. **Yabancı tarım çalışanlarına** (işçilerine) ilişkin mevzuat bilgisi (Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, Uluslararası İşgücü Kanunu, Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik)

Yabancı tarım çalışmam var mı?
Yabancı tarım çalışanlarına ilişkin mevzuat hakkında bilgim var mı? Kanuna buradan bakabilirim.

13. Yabancı tarım çalışanı (işçisi) çalıştırma işlemleri ve uygulama süreçleri

GÖREV

B- İş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
B.3	İşin planlamasını yapmak	B.3.11	Sosyal güvenlik kapsamına giren çalışanların (işçilerin) sosyal güvenlik ödemelerinin yapılıp yapılmadığını çalışanların (işçilerin) e-devlet sistemi üzerinden takip etmeleri için rehberlik eder.
		B.3.12	Çalışma ortamında dinlenme ve yemek yeme için uygun mekânların işveren tarafından sağlanması için işverenden talepte bulunur.
		B.3.13	Çalışma ortamında çalışan (işçi) sayısına uygun sayıda tuvalet, temiz su ve sabun bulunmasının işveren tarafından sağlanması için işverenden talepte bulunur.
		B.3.14	Aileye ve işverene, çocuk işçi çalıştırılmaması konusunda bilgilendirme yapar.
		B.3.15	Çocuk işçiliği ile ilgili yaptırımlar konusunda işveren ve ailelere bilgilendirme yapar.

Tarım araçları, tarımsal üretimde mevsim, ürün tipi ve yapılacak işin niteliğine uygun olarak iş ve çalışan (işçi) bulma, iş planlaması sürecini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluklar kapsamında gerçekleştirilmesi gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" B bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

14. **Sosyal güvenlik prosedürleri** ve uygulama süreçleri

15. Yasal çalışma yaşı ile ilgili prosedürleri uygulama

16. **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği**

17. Sosyal Güvenlik ile ilgili konularda bilgilendirme ve rehberlik

Çalışanların sosyal güvenlik prosedürleri hakkında yeterli bilgim var mı? Yönetmeliğe buradan ulaşabilirim.

Mevzuata buradan ulaşabilirim.

GÖREV

C- Ulaşım süreçlerini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
C.1	Şehirler arası veya şehir içi seyahat süreci ile ilgili faaliyetleri yürütmek	C.1.1	Şehirler arası veya şehir içi ulaşım katılacak çalışanların (işçilerin) sayısını belirler.
		C.1.2	Yabancı tarım çalışanları (işçileri) için yasal mevzuat gereği yol izin belgelerinin bulunduğunu teyit eder.
		C.1.3	Tarımsal faaliyet takvimine ve işverenle yaptığı sözleşmeye göre şehirler arası veya şehir içi ulaşımın tarihini belirler.
		C.1.4	Şehirler arası veya şehir içi yolculuk yapılacak illeri, ilçeleri belirler.
		C.1.5	Araç sahipleri ve firmalarla şehirler arası veya şehir içi yolculuk ücretleri ile ilgili görüşmeler yapar.
		C.1.6	Şehirler arası veya şehir içi güvenli ulaşım için uygun taşıtın belirlenmesini sağlar.

Tarım aracıları, tarımsal üretim sürecinde görev yapan çalışanların (işçilerin) şehirler arası ve şehir içi ulaşım süreçlerini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" C bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Şehirler arası ve şehir içi güvenli ulaşım ile ilgili hukuki düzenlemeler, yükümlülükler

Yönetmeliğe buradan ulaşabilirim.

2. Şehirler arası veya şehir içi seyahat süreci ile ilgili yapılacak faaliyetler

3. Şehirler arası ve şehir içi ulaşım sürecinde Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirlenen şekil ve şartlara uygun taşınması gereken belgeler

GÖREV

C- Ulaşım süreçlerini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
C.1	Şehirler arası veya şehir içi seyahat süreci ile ilgili faaliyetleri yürütmek	C.1.7	Çalışanların (işçilerin) şehirler arası veya şehir içi yolculuk için hazırlıklarını yapmasına malzeme ve gıda temini şeklinde destek olur.
		C.1.8	Şehirler arası veya şehir içi ulaşım süreci ile ilgili bilgileri çalışanlara (işçilere) iletir.
		C.1.9	Şehirler arası veya şehir içi güvenli ulaşımın uygun taşıtlarla ve söz konusu taşıtı kullanmaya uygun sürücü belgesine sahip sürücüler tarafından gerçekleştirilmesini sağlar.
		C.1.10	Salgın hastalık, doğal afet ve benzeri durumlarda ulaşım araçları ve ulaşım şekliyle ilgili olarak belirlenen koşulları dikkate alarak ulaşımın gerçekleştirilmesini sağlar.

Tarım araçları, tarımsal üretim sürecinde görev yapan çalışanların (işçilerin) şehirler arası ve şehir içi ulaşım süreçlerini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" C bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

4. Şehirler arası ve şehir içi ulaşımına uygun güvenli araç belirleme
5. İnsan veya eşya taşımalarında araçların indirme, bindirme, yükleme, boşaltma, aktarma prosedürleri
6. Şehirler arası ve şehir içi ulaşım sürecinde azami kapasite, güzergâh, durak yerleri ve benzeri dikkat edilecek unsurlar

GÖREV

C- Ulaşım süreçlerini yönetmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
C.2	Yaşam ortamı ile çalışma ortamı arasındaki ulaşım süreci ile ilgili faaliyetleri yürütmek	C.2.1	Yaşam ortamı ile çalışma ortamı arasındaki ulaşım katılacak çalışanların (işçilerin) sayısını belirler.
		C.2.2	Yaşam ortamından çalışma ortamına ulaşımın ücretinin ödenmesi (kendisi ya da işveren tarafından) hususunu işveren ile belirler.
		C.2.3	Yaşam ortamından çalışma ortamına ulaşım için kullanılacak araçların yolculuk ücretleri ile ilgili taşıt sahipleriyle görüşmeler yapar.
		C.2.4	Yaşam ortamı ile çalışma ortamı arasında yapılacak olan güvenli ulaşım için Karayolları Trafik Yönetmeliğine uygun taşıtın belirlenmesini sağlar.
		C.2.5	Belirlenmiş olan taşıtlarla yapılacak ulaşımın uygunluk kontrolünü yapar.
		C.2.6	Yaşam ortamından çalışma ortamına ulaşım ile ilgili güvenlik önlemleri bilgilerini tarım çalışanlarına (işçilerine) iletir.

Tarım araçları, tarımsal üretim sürecinde görev yapan çalışanların (işçilerin) şehirler arası ve şehir içi ulaşım süreçlerini yönetmekle sorumludur. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" C bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

7. Yaşam ortamı ile çalışma ortamı arasındaki ulaşım süreci faaliyetleri

8. Ulaşım süreçlerinin güvenliğini sağlama

9. Ulaşımın uygunluk kriterleri ve uygunluğunun kontrolü

GÖREV

D- Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması sürecini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
D.1	Yaşam ortamını belirlemek	D.1.1	Ürüne, coğrafyaya göre ve işverenle yapılan görüşmeler doğrultusunda çalışanları (işçileri) ve ailelerinin konaklayacağı uygun yaşam ortamını (geçici çadır yerleşimi, müstemilat, kiralık konutlar ve benzeri) belirler.
		D.1.2	Çalışanları (işçileri) ve ailelerinin yaşam ortamının konumunu ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte, doğal ve beşerî afetleri dikkate alarak belirler.
		D.1.3	Gerektiğinde çalışanları (işçileri) için, karşılığının işverenden alınması ya da kendisi tarafından karşılanması hususunu işverenle belirlemek suretiyle yaşam ortamı olabilecek arazi, konut ve benzeri yerleri kiralar.
		D.1.4	Yaşam ortamındaki çalışanların (işçilerin) kimlik bilgilerini güvenlik birimlerine bildirir.

Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması, söz konusu planlama dahilinde uygun yaşam ortamının belirlenmesi, yaşam ortamının altyapı olanaklarının sağlanması ve doğal-beşeri afetlerin dikkate alınması gibi faaliyetler tarım araçlarının sorumluluklarındandır. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” D bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Mevsim ve coğrafi koşullara göre farklı yaşam ortamlarının (geçici çadır, müştemilat, kiralık konut) temel özellikleri

2. **Doğal ve beşerî afetler**

Doğal ve beşerî afetler hakkında bilgiye buradan ulaşabilirim.

3. Doğal ve beşerî afetleri dikkate alarak yaşam ortamı belirleme prosedürleri ve uygulama süreçleri

4. Atık yönetimi prosedürleri ve uygulama süreçleri

5. Yaşam ortamı için su temini işlemleri

GÖREV

D- Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması sürecini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
D.2	Yaşam ortamı altyapı olanaklarını sağlamak	D.2.1	Yaşam ortamına sağlıklı, sürekli ve yeterli su temin etmek için ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunur.
		D.2.2	Yaşam ortamındaki atık suyun uzaklaştırılması için ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunur.
		D.2.3	Yaşam ortamındaki evsel atıkların depolanması ve düzenli olarak toplanması için mahalle/köyün bağlı olduğu yerel yönetime başvuru yapar.
		D.2.4	Geçici çadır yerleşiminde zemin iyileştirmesi yapılması için ilgili kurumlara başvuru yapar.
		D.2.5	Yaşam ortamındaki tuvalet, banyo gibi imkanların insana yakışır koşullara uygun yapılmasını sağlar.
		D.2.6	Varsa toplu tuvalet ve banyoların temizlik ve bakımlarının yapılmasını sağlar.
		D.2.7	Yaşam ortamına sürekli elektrik temin edilmesi için başvuru yapar.
		D.2.8	Gerekli durumlarda, yaşam ortamındaki altyapı tesislerinin bakım ve onarımı için ilgili kurumlara başvurular yapar.

Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması, söz konusu planlama dahilinde uygun yaşam ortamının belirlenmesi, yaşam ortamının altyapı olanaklarının sağlanması ve doğal-beşeri afetlerin dikkate alınması gibi faaliyetler tarım araçlarının sorumluluklarındandır. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” D bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

6. Zemin analizi

7. Zemin iyileştirme işlemlerinin uygulanması

8. Yaşam ortamı için uygun tuvalet ve banyo temini süreçleri

9. Yaşam ortamı için elektrik temin işlemleri

10. **Kimlik bildirimi ile ilgili mevzuat** bilgisi

Kimlik Bildirme Kanunu'ndaki ilgili maddeye (Madde 7 (Ek fıkra: 28/11/2017-7061/36 md.) buradan ulaşabilirim.

GÖREV

D- Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması sürecini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
D.3	Yaşam ortamındaki ailelerin ve çocuklarının eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimleri ile ilgili faaliyetleri yürütmek	D.3.1	Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışan (işçi) ailelerin, özel eğitim ihtiyacı olan, okul öncesi ve zorunlu eğitim çağındaki çocuklarının eğitime erişimi için adrese dayalı kayıt sistemine göre öğrenci kabul eden en uygun okula ya da ilçe milli eğitim müdürlüğüne bilgilendirme yapar.
		D.3.2	Yaşam ortamında bulunan çocukların, engellilerin ve yaşlıların hizmet alabilmeleri için sosyal hizmet merkezlerine bilgi verir.
		D.3.3	Yaşam ortamında bulunan aile bireylerinin düzenli sağlık kontrollerinin yapılmasını sağlar.
		D.3.4	Yaşam ortamında bulunan çocuklar için koruyucu aşılama hizmetlerinin verilmesini sağlar.
		D.3.5	Yaşam ortamında bulunan hamileler ve yeni doğan bebekler için gerekli bildirimleri yapar.

Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması, söz konusu planlama dahilinde uygun yaşam ortamının belirlenmesi, yaşam ortamının altyapı olanaklarının sağlanması ve doğal-beşeri afetlerin dikkate alınması gibi faaliyetler tarım araçlarının sorumluluklarındandır. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” D bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

11. Yaşam ortamında özel gereksinimi olan, okul öncesi ve zorunlu eğitim çağındaki çocuklarının eğitime erişimini sağlamak üzere yapılacak işlemler

12. Yaşam ortamındaki farklı yaş gruplarından bireylerin genel sağlık hizmetlerine erişim prosedürleri ve uygulama süreçleri

13. Yaşam ortamındaki tehlike ve riskler

Mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin özel gereksinimi olan, okul öncesi ve zorunlu eğitim çağındaki çocuklarının eğitime erişimini sağlamak üzere yapılacak işlemler hakkında yeterli bilgim var mı? Bu belge bana yardımcı olabilir.

GÖREV

D- Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması sürecini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
D.4	Yaşam ortamının çevre sağlığı ve güvenliği ile ilgili faaliyetleri yürütmek	D.4.1	Olası bir yangın durumunda riski azaltmak amacıyla, yaşam ortamındaki çadırların arasına belirli bir mesafe konularak yaşam ortamında uygun yerlerde ve yeterli sayıda yangın tüpü bulundurulmasını sağlar.
		D.4.2	Yaşam ortamındaki gece güvenliğinin sağlanması amacıyla yaşam ortamının çevre aydınlatması için gerekli başvuruları yapar.
		D.4.3	Ana veya tali yol kenarına kurulan yaşam ortamlarında trafik güvenliği sağlanması için girişimde bulunur.
		D.4.4	Yaşam ortamındaki haşere ve kemirgene yönelik düzenli ilaçlama yapılması için çevresel ilaçlama başvurusunda bulunur.
		D.4.5	Yaşam ortamında, özellikle geçici çadır yerleşimlerinde çocukların güvenliğinin sağlanması için yerel yönetimler, işverenler ve benzeri kurum ve kişilerden talepte bulunur.

Mevsimlik gezici tarım işlerinde çalışanların (işçilerin) yaşam ortamının planlanması, söz konusu planlama dahilinde uygun yaşam ortamının belirlenmesi, yaşam ortamının altyapı olanaklarının sağlanması ve doğal-beşeri afetlerin dikkate alınması gibi faaliyetler tarım araçlarının sorumluluklarındandır. Söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesi sürecinde yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” D bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

14. Yaşam ortamındaki tehlike ve riskleri belirleme ve önlemeye yönelik prosedürler ve uygulama süreçleri

15. Yaşam ortamındaki gece güvenliğinin sağlanmasına yönelik işlemler

16. Ana veya tali yol kenarına kurulan yaşam ortamlarında trafik güvenliğinin sağlanmasına yönelik işlemler

17. Yaşam ortamındaki haşere ve kemirgenlerle mücadele işlemleri

18. Yaşam ortamında güvenliğin sağlanmasına yönelik iletişimde bulunulacak kurum ve kuruluşlar

GÖREV

E- İş sözleşmesinin uygulanmasına ve iş organizasyonunun yapılmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
E.1	İşverenin (tarla/ bahçe sahibi, tüccar veya firma) işin organizasyonunu yapmasına katkı sağlamak	E.1.1	Çalışma ortamında tarım aracıları çavuşu istihdam edilmesi gerektiğini düşündüğü durumlarda görüş ve önerilerini işverene bildirir.
		E.1.2	Çalışanların (işçilerin) yerleşim yerinden çalışma ortamına ulaşımının güvenli bir şekilde yapılmasını sağlar.
		E.1.3	Çalışma ortamında çalışanların beceri ve yetkinliklerine göre görev dağılımının yapılabilmesi için işverene bilgi verir.
		E.1.4	İşin niteliğine, ücret tipine, mevsime ve yasal koşullara göre çalışmanın başlangıç, mola ve bitiş saatlerine konusunda, ilgili mevzuat hükümleri gözetilerek iş sözleşmesi hükümlerine uygun olarak ve anılan sözleşmeyle çelişmeyecek şekilde karar alınmasına katkı sağlar.

Tarım araçları, işverenle birlikte iş sözleşmesinin uygulanmasını sağlamakta ve iş organizasyonunun yapılmasına katkı sağlamaktadır. Bu görev doğrultusunda, yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri “Tarım Aracısı Meslek Standardı” E bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Ürün türüne göre çalışma mevsim ve saatleri bilgisi
2. Ödeme takvimi hazırlama
3. İşin niteliğine ve çalışanlara (işçilere) uygun görev dağılımı prosedürleri ve uygulama süreçleri
4. Belirlenen çalışma koşulları hakkında bilgi
5. Çalışanlara (işçilere) iş organizasyonu ile ilgili verilecek bilgiler

GÖREV

E- İş sözleşmesinin uygulanmasına ve iş organizasyonunun yapılmasına katkı sağlamak

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
E.2	İş sözleşmesinin uygulanmasına katkı sağlamak	E.2.1	İşin ücret tipi, ödeme takvimi ve miktarı hakkında işveren tarafından istihdam edilmişse tarım aracısı çavuşlarına bilgi verir.
		E.2.2	İşin niteliği, süresi, dinlenme ve çalışma saatleri hakkında işveren tarafından istihdam edilmişse tarım aracısı çavuşlarına bilgi verir.
		E.2.3	Çalışma ortamına ulaşımın nasıl yapılacağı hakkında çalışanlara (işçilere) ve işveren tarafından istihdam edilmişse tarım aracısı çavuşlarına bilgi verir.
		E.2.4	Görev dağılımı hakkında çalışanları (işçileri) ve işveren tarafından istihdam edilmişse tarım aracısı çavuşlarını bilgilendirir.
		E.2.5	İşin, iş sözleşmesinde belirlenen koşullar çerçevesinde yürütölüp yürütülmediğini izler.

Tarım araçları, işverenle birlikte iş sözleşmesinin uygulanmasını sağlamakta ve iş organizasyonunun yapılmasına katkı sağlamaktadır. Bu görev doğrultusunda, yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" E bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Ürün türüne göre çalışma mevsim ve saatleri bilgisi
2. Ödeme takvimi hazırlama
3. İşin niteliğine ve çalışanlara (işçilere) uygun görev dağılımı prosedürleri ve uygulama süreçleri
4. Belirlenen çalışma koşulları hakkında bilgi
5. Çalışanlara (işçilere) iş organizasyonu ile ilgili verilecek bilgiler

GÖREV

F- İş ve çalışanlarla (işçilerle) ilgili kayıt tutma ve raporlama faaliyetlerini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
F.1	Çalışanların (işçilerin) kaydını tutmak ve raporlamak	F.1.1	Çalışanların (işçilerin) temel bilgilerini (yaş, cinsiyet, T.C. kimlik ve benzeri) kayıt altına alır.
		F.1.2	Çalışanların (işçilerin) çalışma gün ve saatlerini (puantaj tutmak) kaydeder.
		F.1.3	Çalışanlara (işçilere) yapılan ödemeleri kayıt altına alır.
		F.1.4	Tarım aracısının çalışma yaptığı ildeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne, Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliğine uygun şekilde rapor verir.
F.2	İş ve çalışanlarla (işçilerle) ilgili belgeleri muhafaza etmek	F.2.1	İşveren ve çalışanlarla (işçilerle) yapılan sözleşmeleri muhafaza eder.
		F.2.2	Çalışanlara (işçilere) yapılan ödemeler (ücret, avans ve benzeri) ve çalışma günlerini gösteren kayıtları muhafaza eder.
		F.2.3	Çalışan (işçi) ve işveren hakkındaki kişisel verileri ilgili kanuna göre muhafaza eder.
		F.2.4	Görevi kapsamında yaptığı tüm yazışma ve başvurulara ait dilekçelerin bir kopyasını muhafaza eder.
		F.2.5	Yaptığı çalışmalara ilişkin yılda bir kez İş Kurumu İl Müdürlüğüne sunduğu Tarım Aracısı Çalışma Raporunun bir kopyasını muhafaza eder.

İş ve çalışanlarla (işçilerle) ilgili kayıt tutma ve raporlama faaliyetlerinin yürütmesi tarım aracılarının mesleki sorumluluğu arasındadır. Bu sorumluluk kapsamında yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" F bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Kayıt altına alınacak unsurlar
2. Kayıt tutma işlemleri ve uygulama süreçleri
3. İş ile ilgili tutulacak belgeler
4. Çalışanlarla (işçilerle) ilgili tutulacak belgeler
5. Belge saklama prosedürleri ve uygulama süreçleri
6. Tarımda İş Aracılığı Yönetmeliği ve anılan Yönetmeliğe uygun rapor hazırlama
7. Rapor hazırlamada dikkat edilecek unsurlar

GÖREV

G- Mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmek

İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama
G.1	Kişisel mesleki gelişimini sağlamak	G.1.1	Mesleği ile ilgili yenilikleri ve mevzuat değişikliklerini ilgili kaynaklardan (internet, e-devlet, yayınlar ve benzeri) takip eder.
		G.1.2	Mesleki ihtiyaçlarına uygun faaliyetlere (eğitim, toplantı, fuar, seminer ve benzeri) katılır.
		G.1.3	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılımı nedeniyle aldığı belgeleri uygun şekilde saklar.
G.2	Çalışanlara (işçilere) ve (işveren tarafından istihdam edilmişse) tarım aracıları çavuşlarına bilgi vererek rehberlik etmek	G.2.1	Çalışma ortamının ve işin özelliğine göre, çevre, kalite ve iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun olarak işin nasıl yapılacağı ile ilgili çalışanlara (işçilere) bilgi vererek rehberlik eder.
		G.2.2	Çalışma ortamı koşullarına göre, çalışanların (işçilerin) maruz kalabilecekleri tehlike ve riskler ayakta çalışma, yük kaldırma, kimyasal madde kullanımı, iş ve el ekipmanı kullanımı ve benzeri) konusunda çalışanları (işçileri) bilgilendirir.
		G.2.3	İşin niteliğine uygun olarak işveren tarafından istihdam edilen tarım aracıları çavuşlarına çevre, kalite ve iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun olarak işin nasıl yapılacağı ile ilgili bilgi vererek rehberlik eder.
		G.2.4	İş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışanlara (işçilere) eğitim verilmesine aracılık eder.

Mesleği etkin bir şekilde yapabilmek ve kişisel mesleki gelişimlerini sağlayabilmek için mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmek tarım aracılarının sorumluluklarından biridir. Söz konusu mesleki sorumluluğu yerine getirmek amacıyla yapılması gereken işlemler ve bu işlemlere ilişkin başarımlar ölçütleri "Tarım Aracısı Meslek Standardı" G bendinde listelenmiştir.

Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

1. Tarımda iş aracılığı ile ilgili mesleki yenilikler ve mevzuat

Mesleğim ile ilgili yenilikleri ve mevzuatı takip etmeliyim!

2. Tarımda iş aracılığı ile ilgili mesleki yenilikleri ve mevzuat değişikliklerini takip etme ve uygulama

3. İşin niteliğine uygun çalışma ortamındaki araç, gereç ve ekipmanların temel teknik özellikleri

4. Yetişkin eğitime uygun bilgilendirme ve rehberlik

Çalışanlara uygun bilgilendirme ve rehberlik etme konusunda kendimi geliştirmeliyim!

5. Çalışanlara (işçilere) rehberlik yapılacak konular

6. Tarım aracısı çavuşlarına rehberlik yapılacak konular

Tarım aracısı çavuşuna çalışma saatleri, işin nasıl yapılacağı, çalışma ortamının gözlemlenmesi, iş sağlığı ve güvenliğine dair ortaya çıkacak durum ve benzeri konularda bilgilendirme yapmalıyım!

7. İş sağlığı ve güvenliği uygulamaları mevzuatı

8. Yabancı tarım çalışanları (işçileri) ile ilgisi nedeniyle 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ikincil mevzuat hakkında temel konular

KALKINMA ATÖLYESİ

Çankaya Mah. Üsküp Cad. No: 16/14 Çankaya - Ankara/Türkiye
+90 (553) 211 38 97

 www.ka.org.tr

 info@ka.org.tr

  [kalkinmaatolyesi](#)

  [kalkinmatolyesi](#)

 Bu yayın bir kamu malıdır. Bir kısmından veya tamamından alıntı yapılabilmesi ve çoğaltılabilmesi için Kalkınma Atölyesi'nden izin alınmasına gerek yoktur.